

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2019 m. liepos 1 d. Nr. 4D-2019/1-165
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėja) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau ir citatose vadinama – Inspekcija) pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant skundus (pranešimus) dėl <...> žemės sklype (toliau vadinama ir – Žemės sklypas) galimai neteisėtai vykdomų statybų.

2. Pareiškėja skunde nurodo:

2.1. Inspekcija „[...] iki šiol [iki skundo pateikimo Seimo kontrolieriui] neatsakė į [...] 2018-07-20, 2018-08-06, 2018-10-09, 2018-10-17 prašymuose keltus klausimus, [...] sureagavo tik į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos raštą ir pakartotinai 2019-01-09 raštu Nr. 49GJ-120 kreipėsi į Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos suteikti tarnybinę pagalbą, nors ši institucija Inspekcijai jau buvo atsakiusi 2018-09-28 raštu Nr. 49SJM-2134-(14.49.105) [...]. Matant tokius Inspekcijos veiksmus, susidaro įspūdis, kad Inspekcijos darbuotojai tyčiojasi, sąmoningai vilkina sprendimų priėmimą ir laukia, kol bus pastatyti statiniai ir užvaldyta valstybinė žemė“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „[...] <...> teritorijoje, vietoj mažo 1 aukšto makulatūros supirkimo punkto, UAB „B“ (toliau – Statytojas, rangovas – UAB „A“) stato 3-jų aukštų pastatą (pirmame aukšte – picerija, o kituose dviejuose aukštuose aštuoni nekilnojamieji daiktai, kurių kiekviename suprojektuota virtuvėlė ir kambarys). Akivaizdu, kad ten bus butai, nors statybos projekte teigiama, kad statomas viešbutis. Pažymėtina, kad statant gyvenamąjį namą yra didesni reikalavimai parkavimo vietoms ir poilsio zonai“;

2.3. „[...] ne kartą kreipiausi į Inspekciją, Vilniaus miesto savivaldybės administraciją, taip pat gerb. LR Seimo narį A. Palionį [...]. Tačiau iki šiol nėra priimtas sprendimas dėl statybų teisėtumo (statybos leidimo išdavimo pažeidimai nustatyti, tačiau nėra imtasi priemonių stabdyti statybas), taip pat nėra suteikta informacija ir išsamiai atsakyta į mano prašymuose keltus klausimus. [...]“

3. Pareiškėja Seimo kontrolieriaus prašo:

3.1. „[...] tarpininkauti bendraujant su atsakingomis institucijomis (Aplinkos ministerija, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija ir kt.) ir apginti <...> gyventojų ir valstybės interesus [...]“;

3.2. įpareigoti: „[...] Inspekciją atsakyti į visus mano prašymuose (2018-07-20, 2018-08-06, 2018-10-09, 2018-10-17, 2019-01-23) keltus klausimus ir imtis priemonių, kad Inspekcija teisės aktuose nustatyta tvarka inicijuotų statybos leidimo išdavimo panaikinimą ir statybų sustabdymą“;

3.3. įpareigoti „Inspekcijos direktorių [...] nubausti atsakingus asmenis už sprendimų priėmimo vilkinimą.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, gavęs Pareiškėjos skundą, dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Inspekciją ir Nacionalinę žemės tarnybą prie Žemės ūkio ministerijos (toliau ir citatose vadinama – NŽT).

5. Iš Inspekcijos pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

5.1. Pareiškėja:

5.1.1. 2018 m. liepos 20 d. skunde nurodė: „[...] šalia <...>, buvusioje <...> teritorijoje, vietoj mažo 1 aukšto makulatūros supirkimo punkto UAB „B“ [...] stato 3-jų aukštų pastatą [...]. Akivaizdu, kad ten bus butai, nors statybos projekte teigiama, kad statomas viešbutis“; nurodė priežastis, dėl kurių statybą leidžiantis dokumentas galimai išduotas neteisėtai.

2018 m. liepos 20 skunde prašė: „[...] imtis priemonių, apginti <...> gyventojų ir valstybės interesus, inicijuojant statybos leidimo panaikinimą“;

5.1.2. 2018 m. rugpjūčio 6 d. skunde nurodė: Departamentas „[...] nenagrinėjo mūsų skunde [2018 m. liepos 3 d.] pateiktų argumentų dėl statybos leidimo teisėtumo, o tik konstatavo, kad yra išduotas statybos leidimas [...]“; nebuvo atsakyta į suformuluotus klausimus.

Pareiškėja 2018 m. rugpjūčio 6 d. skunde prašė: „[...] išnagrinėti: 1. Statybą leidžiančių dokumentų teisėtumą; 2. statybos dalyvių veiksmų atitiktis statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams teisėtumą; 3. Statybos vykdymo teisėtumą“;

5.1.3. 2018 m. spalio 9 d. skunde (pateiktas el. paštu) Pareiškėja nurodė, jog <...> gyventojai į savo kiemą privažiuodavo „servitutiniu keliu“, tačiau žemės sklype, <...>, prasidėjus statyboms „patekimas į kiemą yra labai apsunkintas, kadangi statytojas „B“, rangovas UAB „A“ mūsų servitutinį kelią neteisėtai užtvėrė aklina, nelegalia tvora [...]“.

Pareiškėja 2018 m. spalio 9 d. skunde prašė: „[...] padėkite mums, norime gyventi saugiai bei ramiai.“;

5.1.4. 2018 m. spalio 17 d. skunde (pateiktas el. paštu) nurodė: „<...> vyksta statybos darbai. Ne kartą [...] kreiptasi į Inspekciją ir kitas institucijas dėl galimai neteisėtų statybų valstybinėje žemėje. Tačiau [...] Departamentas vilkina skundų nagrinėjimą ir vis atideda rašydamas privalomuosius nurodymus vis skirtingoms institucijoms su didelėmis laiko pertraukomis, nors [...] neišnuomotoje, jokiais teisiniais pagrindais nevaldomoje valstybinėje žemėje negalėjo būti išduotas statybos leidimas įrengti parkavimo aikšteles.“

2018 m. spalio 17 d. skunde prašė: „imtis priemonių įpareigojant [...] Departamentą priimti sprendimą dėl statytų leidimo teisėtumo, taip pat prašome atsakyti, kada bus pateikti konkretūs atsakymai į skunduose keliamus klausimus“;

5.2. Departamentas, „[...] gavęs Pareiškėjos ir kitų namo <...>, gyventojų (toliau – pareiškėjai) skundus, paklausimus ir prašymus dėl galbūt neteisėtai išduoto statybą leidžiančio dokumento žemės sklype (kadastro Nr. <...>) <...> [...]“, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos

teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau vadinama – Priežiūros įstatymas) ir Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatomis:

5.2.1. patikrino Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“) esančius dokumentus ir duomenis bei nustatė: „Vilniaus miesto savivaldybės administracija [toliau ir citatose vadinama – Savivaldybės administracija] [...] 2018-06-07 išdavė statybą leidžiantį dokumentą Nr. <...> (toliau – SLD) [...], suteikiantį teisę įgyvendinti statinio projektą „Viešbučio <...>. Statybos projektas Nr. 17-06-TP, 2018 m.“ (toliau – projektas). Statytoja – UAB „B“;

5.2.2. „[...] patikrino Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašė (toliau – NTR) (registro Nr. <...>) esančius duomenis [...]“;

5.2.3. „2018-08-10 tarnybiniu pranešimu Nr. 4D-2117 [...] kreipėsi į Departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vedėją prašant, [...] suteikti tarnybinę pagalbą (išvadą) dėl projekto atitikties teritorijų planavimo dokumentams. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vyriausiasis specialistas [...] 2018-08-30 pateikė specialisto išvadą Nr. 4D-2262“;

5.2.4. „2018-09-03 lydraščiu Nr. (23.29)-2D-12233 pateikė UAB „B“ vadovui 2018-09-03 privalomąjį nurodymą Nr. (23.29)-PN-1067. UAB „B“ ir rangovas UAB „A“ pateikė turimus dokumentus [...], susijusius su statybos darbais sklype“;

5.2.5. „2018-09-05 raštu Nr. (23.2E)-2D-12339 [...] paprašė NŽT Vilniaus miesto skyriaus [...] suteikti tarnybinę pagalbą, atsakyti Pareiškėjai ir Departamentui į Pareiškėjos skunduose pateiktus klausimus ir šiuo raštu informavo Pareiškėją“;

5.2.6. „2018-09-19 ir 2019-02-05 atliko patikrinimus Žemės sklype ir 2019-02-15 užregistravo statybos patikrinimo, nagrinėjant skundą, aktą Nr.BIPA-100-190215-00005 [...]“;

5.2.7. „2018-10-12 raštu Nr. (23.29)-2D-14424 [...] pateikė Savivaldybės administracijai 2018-10-10 privalomąjį nurodymą Nr. (23.29)-PN-1275 ir šiuo raštu informavo Pareiškėją. Savivaldybės administracija 2018-11-06 raštu Nr. A51-95989/18(2.15.2.52-MP7) [...] atsakė ir pateikė sklypo teritorijų planavimo dokumentą „Teritorijos prie <...> detalusis planas“ [...]“;

5.2.8. „[...] raštais kreiptasi į NŽT tarnybinės pagalbos ir šiais raštais informavo Pareiškėją: 2019-01-08 raštas Nr. (23.17E)-2D-388 [...] dėl tarnybinės pagalbos; 2019-02-06 raštas Nr. (23.17E)-2D-1765 [...] dėl tarnybinės pagalbos. NŽT 2019-02-11 raštu Nr. 49SN-362-(14.49.105) [...] pateikė atsakymą, bet neatsakė į visus 2019-01-08 rašte Nr. (23.17E)-2D-388 pateiktus klausimus; 2019-02-27 raštu Nr. (23.17E)-2D-2778 [...] kreipėsi į NŽT tarnybinės pagalbos. NŽT 2019-03-07 raštu Nr. 49SJM-663-(14.49.105.) [...] pateikė atsakymą“;

5.2.9. „2019-02-13 IS „Infostatyba“ užregistravo statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011 [...] (toliau – aktas). Akte nustatyta, kad SLD išduotas neteisėtai“;

5.2.10. „2019-02-15 Departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vyriausiasis [...] tarnybiniu pranešimu Nr. (23.5)-4D-403 kreipėsi į Departamento direktorių prašydamas spręsti klausimą dėl kreipimosi į teismą prašant SLD pripažinti negaliojančiu“;

5.2.11. „Nustačius akte neatitiktis (netikslumus) aprašui, Inspekcijos dokumentų valdymo informacinėje sistemoje „Avilys“ Departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vyriausiajam specialistui [...] 2019-02-25 sukurta užduotis [...] iki 2019-04-05 „Patikslinti registravus naują patikslintą SLD patikrinimo aktą“;

5.2.12. „2019-03-14 raštu Nr. (23.2E)-2D-3496 [...] atsakė Pareiškėjai. Taip pat pateikė Pareiškėjai papildomą informaciją, pagal Pareiškėjos klausimus“;

5.2.13. Departamento pareigūnas 2019 m. gegužės 17 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą Žemės sklype ir surašė Faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą (be datos ir Nr.), kuriame konstatuota: „Atskiru sklypu nesuformuotoje valstybinėje žemėje, pagal NŽT pateiktą

Žemės naudojimo patikrinimo aktą Nr. 2018-11-07 Nr. 49ŽN-624 [...] sklypo vakarų ir šiaurės pusėje įrengta užtvara [...], kuri užima 74 kv. m. pėsčiųjų tako. [...].“

„Patikrinimo metu 2019-05-17 užtvara [...] įrengta sklypo ribose [...] yra patraukta iš žemės sklypo (kadastrinis Nr. <...>) <...> (NTR pastaba: adresas nesuteiktas)“;

5.2.14. „[...] Departamentas patikrino ir IS „Infostatyba“ 2019-05-17 užregistravo statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190517-00064 [...]. Akte nustatyta, kad SLD išduotas neteisėtai.“ „[...] akto nuorašą 2019-05-23 lydraščiu Nr. (23.2 E)- 2D-7040 pateikė [...] Pareiškėjai.“

„[...] 2019-05-20 Departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vyriausiasis specialistas Eugenijus Čiurlys tarnybiniu pranešimu Nr. (23.5)-4D-1269 kreipėsi į Departamento direktorių prašydamas inicijuoti kreipimąsi į teismą dėl SLD galiojimo panaikinimo.“ „Departamento direktorius 2019-05-23 sukūrė užduotį Departamento Teisės ir bendrųjų reikalų skyriui įrašydamas rezoliuciją: „Įvertinti pateiktą informaciją, parengti ieškinį teismui“;

5.2.15. „Inspekcijos viršininko pavaduotojas 2019-05-29 potvarkiu Nr. (1.19 E)-P1-25 [...] panaikino 2019-02-13 IS „Infostatyba“ užregistruotą statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011 [...]“;

5.3. Departamentas:

5.3.1. 2018 m. rugsėjo 5 d. rašte Nr. 2D-12339 (raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d. ir 2018 m. rugpjūčio 6 d. skundus) nurodė, kada, kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl galimai neteisėtai išduoto SLD, nurodė, kada planuoja atlikti patikrinimą Žemės sklype, bei NŽT Vilniaus miesto skyriaus [toliau ir citatose vadinama – NŽT Skyrius] prašė atsakyti Pareiškėjai ir Departamentui į Pareiškėjos skunduose pateiktus klausimus. Minėtu raštu Pareiškėja taip pat buvo informuota, jog, vadovaujantis Taisyklių 36 punktu, asmenų skundai ir pranešimai išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje arba per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos užregistravimo Inspekcijoje (kai skundai ar pranešimai išnagrinėti reikia kreiptis į kitus subjektus dėl dokumentų ir informacijos gavimo);

5.3.2. 2018 m. spalio 12 d. raštu Nr. (23.29)-2D-14424 (raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d., 2018 m. rugpjūčio 6 d., 2018 m. rugsėjo 26 d. skundus) nurodė, kada bei kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl galimai neteisėtai išduoto SLD, bei Savivaldybės administracijos prašė pateikti leidimo aptverti, kasti, prašymo jį išduoti ir kitų, susijusių dokumentų, kopijas;

5.3.3. 2019 m. sausio 8 d. rašte Nr. (23.5E)-2D-388 (raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d., 2018 m. rugpjūčio 6 d., 2018 m. spalio 9 d. ir 2018 m. spalio 17 d. skundus) nurodė, kada, kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl galimai neteisėtai išduoto SLD, nurodė, kad „Baigia tikrinti SLD teisėtumą [...], kad SLD išduotas pažeidžiant teisės aktus“ bei kad priimant vieną iš Priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1–3 punktuose nurodytų sprendimų yra reikalinga NŽT Skyriaus tarnybinė pagalba, todėl kreipėsi į NŽT skyrių prašydamas atsakyti į suformuluotus klausimus;

5.3.4. 2019 m. vasario 6 d. raštu Nr. (23.17E)-2D-1765 (raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d., 2018 m. rugpjūčio 6 d., 2018 m. spalio 9 d. ir 2018 m. spalio 17 d. skundus) pakartotinai kreipėsi į NŽT Skyrių dėl informacijos, prašytos Departamento 2019 m. sausio 8 d. raštu Nr. (23.5E)-2D-388, pateikimo;

5.3.5. 2019 m. kovo 14 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-3496 Pareiškėjai pateikė informaciją, nurodytą šios pažymos 5.2.1–5.2.11 papunkčiuose, bei pagrindžiant konkrečiomis teisės aktu nuostatomis atsakė į Pareiškėjos keliamus klausimus:

„9.1. Į <...> namą yra atvestos dujos, t. y. ar buvo įvertinta dujų apsaugos zona ir draudimas joje statyti“;

„[...] sklypui taikomos ir NTR [Nekilnojamojo turto registre] įrašytos tik šios specialiosios žemės naudojimo sąlygos: Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos; Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos; Elektros linijų apsaugos zonos. Dujotiekio apsaugos zonos sklypui netaikomos.

[...]. Jeigu dujotiekiui norima nustatyti apsaugos zoną ir įregistruoti į Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašo 9 punkto „Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos“ apribojimus, turi būti gautas žemės sklypo savininko rašytinis sutikimas, išskyrus žemės paėmimo visuomenės poreikiams atvejus.“

„9.2. <...> namas yra priskiriamas 3 (trečiai) gaisringumo kategorijai (medinės sijos, šildoma kietu kuru ir kita), t. y. ar išlaikytas 10 m atstumas iki naujai statomo namo?“

„Projekto Gaisrinės saugos dalies (byla 17-06-TP-GS) aiškinamojo rašto 2.1 papunktyje nurodyta, kad „Atstumas iki kito pastato neišlaikomas, todėl projektuojama REI 180 atsparumo ugniai siena.“

Su Projektu pateiktas 2018-03-07 bendrosios ekspertizės aktas Nr. 22/1-18, kurio išvadoje nurodyta, kad techninis projektas atitinka esminius statinio reikalavimus, privalomųjų projekto rengimo dokumentų, kitų statybos teisės aktų reikalavimus ir projektą galima tvirtinti.“

„9.3. „nurodyti, kokie buvo pažeisti teisės aktai išduodant minėtą Statybos leidimą“

„[...] NŽT nesuteikė Departamentui tarnybinės pagalbos ir neatsakė: ar NŽT išdavė (davė) statytojai Statybos įstatymo 27 straipsnio 5 dalies 6 punkte numatytą sutikimą ar susitarimą žemės sklype (kadastrinis Nr. <...>) <...> g. [...], statyti inžinerinius statinius ir statyti statinius mažesniais negu norminiai atstumai nuo šio žemės sklypo, kurio nuosavybės teise ar kita valdymo ir naudojimo teise nevaldo statytoja (užsakovė), kuris nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, todėl Departamentas negali atsakyti į Jūsų pateiktus klausimus dėl NŽT sutikimų ar susitarimų su statytoja.“

„[...] SLD išduotas ir susisiekimo komunikacijos – nesudėtingojo kelių (gatvių) paskirties statinio paprastajam remontui (nors pagal teisės aktus tokio statinio remontui SLD neprivalomas) pažeidžiant statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878, 54 punktą, nes šis statinys neįregistruotas NTR, todėl jo statyba neužbaigta. Taip pat nustatyta kitų neatitikčių teisės aktų reikalavimams“;

5.3.6. 2019 m. gegužės 23 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-7040 pateikė Pareiškėjai 2019 m. gegužės 17 d. statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo akto nuorašą ir informavo, kad yra kreiptasi į Departamento direktorių prašant inicijuoti kreipimąsi į teismą dėl SLD galiojimo panaikinimo;

5.3.7. 2019 m. gegužės 28 d. rašte Nr. (23.2E)-2D-7206, be kitos informacijos, Pareiškėją informavo (pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis):

„3. Projekto Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalies (bylos žymėjimas: 17-06-TP-SO) [...] Aiškinamojo rašto 9 punkte nurodyta, kad „Statybvietė aptveriami 2,0 m aukščio tvora. Aptvėrimo laikantys elementai iš surenkamų lengvų elementų, montuojami ant esamo žemės paviršiaus, neįgilinant į gruntą. Prie šaligatvio tvora turi būti aklina ir su apsauginiu stogeliu.“ Šios projekto dalies brėžinyje „Statybvietės planas“ [...] (toliau – brėžinys) pastabų 1 punkte nurodyta, kad „Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus: įrengti laikiną aikštelės aptvėrimą pagal statybos plane nurodytą kontūrą. Aptvėrimas įrengiamas iš lengvų konstrukcijų, neardant esamos dangos ir nekasant grunto <...>“. Brėžinyje laikinas aikštelės aptvėrimas suprojektuotas žemės sklype (kadastrinis Nr. <...>) <...> g. (NTR pastaba: adresas

nesuteiktas) ir atskiru sklypu nesuformuotoje teritorijoje už vakarinės ir šiaurinės žemės sklypo (kadastrinis Nr. <...>) <...> [...], ribos.

4. 2019-05-17 patikrino faktinius duomenis Žemės sklype ir šalia esančioje valstybinėje žemėje, ne suformuotoje atskiru sklypu, 2019-05-22 užregistravo faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. (23.31)-FAK-1207 [...]. Nustatyta: 4.1. Atskiru sklypu ne suformuotoje valstybinėje žemėje, pagal NŽT [...] pateiktą Žemės naudojimo patikrinimo aktą 2018-11-07 Nr. 49ŽN-624 (toliau – aktas) sklypo vakarų ir šiaurės pusėje įrengta užtvara (akto 1–5 taškai) iš presuotų medžio plokščių 47,77 m ilgio ir 2,94 m aukščio, kuri užima 74 m² pėsčiųjų tako. Užtvaros plokštės įrengtos ant horizontalaus medinio tašo (prispausto šaligatvio plytelėmis) ir iš sklypo pusės paremtos mediniais tašais. 4.2. Patikrinimo metu 2019-05-17 užtvara (akto 6–10 taškai) įrengta sklypo ribose, tai yra patraukta iš žemės sklypo (kadastrinis Nr. <...>) <...> g. (NTR pastaba: adresas nesuteiktas).

5. [...]. Apibendrinant teikiame nuomonę: 5.1. Statybos įstatyme ir Civiliniame kodekse yra nustatyti daikto požymiai, kada jis priskiriamas statiniams ar kilnojamiesiems daiktams. Šiuo atveju užtvara (laikinas aikštelės aptvėrimas) naudojami kaip kilnojamasis daiktas (nėra tvirtai sujungtas su žeme ir ją galima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jos paskirties bei iš esmės nesumažinus jos vertės), tai ji neatitinka Statybos įstatyme statiniui nustatytų požymių ir todėl jai Statybos įstatyme nustatyti reikalavimai statinių statybai gauti statybą leidžiantį dokumentą ir kiti Statybos įstatymo 1 straipsnyje išvardyti reikalavimai nėra taikytini. 5.2. Inspekcijai nėra suteikti įgaliojimai veiklos vykdytojų atžvilgiu taikyti kokias nors priemones, kai kilnojamaisiais daiktai yra užimama valstybei ar kitam savininkui priklausanti žemė, kai projekte numatyta joje įrengti kilnojamuosius daiktus ir šio projekto įgyvendinimui yra išduotas SLD. [...].“

6. Iš NŽT pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

6.1. NŽT Skyrius 2018 m. rugpjūčio 6 d. „[...]“ atliko Žemės sklypo naudojimo patikrinimą vietoje, kurio metu surašė žemės naudojimo patikrinimo aktą Nr. 49ŽN-464. Minėtame patikrinimo akte nurodyta, kad žemės sklypas aptvertas iš medžio plokščių statybine tvora. [...] taip pat nurodyta, kad nustatytos aplinkybės atitinka pažeidimo, už kurį numatyta atsakomybė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 110 straipsnio 1 dalyje (savavališkas žemės, miško, vandens telkinių užėmimas, naudojimas ir vengimas juos grąžinti), požymius. Analogiški žemės naudojimo tvarkos pažeidimų požymiai taip pat nustatyti NŽT Skyriui 2018-11-07 atlikus pakartotinį Žemės sklypo patikrinimą (2018-11-07 žemės naudojimo patikrinimo aktas Nr. 49ŽN-624)“.

„[...]“ NŽT Skyrius atliko administracinio nusižengimo tyrimą dėl 2018-08-06 ir 2018-11-07 patikrinimo metu nustatytų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų naudojant Žemės sklypą. [...] NŽT Skyrius UAB „A“ vadovui už Žemės naudojimo patikrinimo akte Nr. 49ŽN-624 nustatytus pažeidimus 2018-12-18 surašė administracinio teisės pažeidimo protokolą [...]. [...] UAB „A“ vadovas sumokėjo jam skirtą baudą [...].“

6.2. „[...]“ NŽT Skyrius, atlikęs administracinio nusižengimo tyrimą, 2019-02-06 raštu Nr. 49SJM-299-(14.49.105.) [...] kreipėsi į pažeidėją – UAB „A“ vadovą, prašydamas iki 2019-03-15 geranoriškai pašalinti žemės naudojimo pažeidimus naudojant Žemės sklypą.“

NŽT Skyrius 2019 m. kovo 19 d. atliko pakartotinį Žemės sklypo naudojimo patikrinimą ir surašė žemės naudojimo patikrinimo aktą Nr. 49ŽN-294-(14.49.81.). Patikrinimo vietovėje metu nustatyta, kad pažeidimai nėra pašalinti.

NŽT Skyrius, „[...]“ atsižvelgdamas į tai, kad valstybinėje žemėje padaryti žemės naudojimo tvarkos pažeidimai nėra pašalinti, [...] 2019 m. kovo 26 d. raštu Nr. 49SJM-812-(14.489.105.) [...] ir 2019 m. kovo 28 d. raštu Nr. 49SJM-855(14.49.105.) [...] kreipėsi į Departamentą su prašymu pagal kompetenciją atlikti veiksmus dėl privalomojo nurodymo UAB „A“ vadovui surašymo.“

6.3. NŽT Skyrius, atsakydamas į Departamento 2018 m. rugsėjo 5 d. raštą Nr. 2D-12339, kuriame buvo prašoma suteikti tarnybinę pagalbą ir atsakyti Departamentui ir Pareiškėjai į jos skunduose pateiktus klausimus, 2018 m. rugsėjo 28 d. rašte Nr. 49SJM-2134-(14.49.105), be kitos informacijos, nurodė:

„[...] Žemės sklypo nuomininkai į NŽT Skyrių su prašymais išduoti sutikimus statyti tvorą ties žemės sklypo riba bei įrengti automobilių stovėjimo aikštelę gretimame žemės sklype, <...> g., kurio patikėtinis yra NŽT, nesikreipė ir NŽT Skyrius tokių sutikimų nėra išdavęs. [...] Žemės sklypui nustatytas servitutas suteikia teisę žemės sklypo <...> naudotojams neatlygintinai eiti ir važiuoti nustatyta žemės sklypo dalimi bet kuriuo paros metu ir Žemės sklypo nuomininkas šios teisės niekaip negali riboti.“

6.4. NŽT Skyrius, atsakydamas į Departamento 2019 m. sausio 8 d. raštą Nr. (23.5E)-2D-388, 2019 m. vasario 6 d. raštą Nr. (23.17E)-2D-1765, kuriuose buvo prašoma suteikti tarnybinę pagalbą ir atsakyti į Departamento suformuluotus klausimus, 2019 m. vasario 11 d. rašte Nr. 49SJM-362-(14.49.105.), be kitos informacijos, nurodė:

„[...] 2018 m. sausio 17 d. sutikimas Nr. SUVA-6550-(8.53E) suteikia teisę laisvoje valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, tiesti tik elektros (0,4 kV) inžinerinius tinklus, kitų sutikimų inžineriniams tinklams tiesti išduota nebuvo.“

6.5. NŽT Skyrius, atsakydamas į Departamento 2019 m. vasario 28 d. raštą, kuriuo buvo prašoma suteikti informaciją, ar NŽT Skyrius išdavė sutikimą statyti inžinerinius statinius žemės sklype, kadastro Nr. <...>, <...>, 2019 m. kovo 7 d. rašte Nr. 49SJM-663-(14.49.105.), be kitos informacijos, nurodė:

„[...] NŽT Skyrius Sutikimų statyti inžinerinius statinius žemės sklype, kadastro Nr. <...>, <...>, nėra išdavęs.“

6.6. „[...] statytojas UAB „A“ 2018-12-18 NŽT Skyriui pateikė prašymą „Dėl leidimo aptverti“ (toliau – prašymas). [...] NŽT Skyrius, įvertinęs [...] kartu su prašymu pateiktus dokumentus ir nustatęs, kad prašyme ir pateiktame statybvietės plane pateikti prieštaringi duomenys [...], 2019 m. sausio 8 d. raštu Nr. 49SJM-35-(14.49.105) [...] atsisakė tenkinti pareiškėjo UAB „A“ prašymą.“

„2019 m. vasario 22 d. Žemės sklypo nuomininkas – UAB „B“ NŽT Skyriui pateikė prašymą „Dėl sutikimo išdavimo laikinai aptverti statybų aikštelę“. NŽT Skyrius [...] 2019 m. kovo 14 d. raštu Nr. 49SJM-708-(14.49.105) [...] atsisakė [...] UAB „B“ išduoti sutikimą laikinai naudotis valstybinės žemės sklypu (kadastro Nr. <...>), esančiu <...>.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos teisės aktai.

7.1. Statybos įstatymo:

7.1.1. *10 straipsnis* – „2. Atlikdamas statybą leidžiančio dokumento teisėtumo patikrinimą, Inspekcijos pareigūnas statybą leidžiantį dokumentą išdavusiam viešojo administravimo subjektui pateikia privalomąjį nurodymą pateikti visus su statybą leidžiančio dokumento išdavimu susijusius dokumentus. Nurodyti pateikti dokumentai, išskyrus tuos, kuriuos (jų kopijas) galima gauti pasinaudojus IS „Infostatyba“, pateikiami per 10 darbo dienų nuo privalomojo nurodymo gavimo dienos. Šį terminą Inspekcija, gavusi rašytinį motyvuotą viešojo administravimo subjekto prašymą, gali pratęsti 10 darbo dienų. [...]. 5. Atlikdama statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo patikrinimus, Inspekcija, jeigu reikia, kreipiasi į Statybos įstatyme nurodytas statinio projektą tikrinančias institucijas ir kitus subjektus (jų padalinius), pateikdama privalomuosius nurodymus pateikti išvadas, ar statinio projekto sprendiniai atitinka teisės aktų reikalavimus“;

7.1.2. *31 straipsnis* – „1. Statybos valstybinė priežiūra atliekama Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo nustatyta tvarka.“

7.2. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau vadinama – Priežiūros įstatymas):

8 *straipsnis* – „1. Statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija. 2. Statybos valstybinė priežiūra apima: 1) prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų (toliau – Specialieji reikalavimai) išdavimo terminų laikymosi priežiūrą ir (ar) išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) Specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimą; 2) statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; 3) statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą; 4) statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; 5) privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; 6) statybos užbaigimo procedūrų atlikimą; 7) šiame įstatyme nurodytų administracinių aktų išdavimą; 8) statomų statinių avarių tyrimą; 9) asmenų prašymų, skundų ar pranešimų, susijusių su statybos procesu, nagrinėjimą; 10) konsultacijų ir metodinės pagalbos teikimą; 11) kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama sumažinti pažeidimų skaičių; 12) kitus šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nurodytus su statybos valstybine priežiūra susijusius veiksmus.“

7.3. Seimo kontrolierių įstatymo

22 *straipsnis* – „3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

8. Kiti teisės aktai

8.1. Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių (toliau vadinama – Taisyklės), patvirtintų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2014-01-08 įsakymu Nr. 1V-5 (galiojo nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2019 m. balandžio 15 d.):

36 *punktas* – „Asmenų skundai ir pranešimai išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje arba per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos užregistravimo Inspekcijoje (kai skundai ar pranešimai išnagrinėti reikia kreiptis į kitus subjektus dėl dokumentų ir informacijos gavimo), jei Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymas ar jo pagrindu priimti teisės aktai nenustato kitaip.“

8.2. Planavimo sąlygų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi, išduotų prisijungimo sąlygų ar specialiųjų teisėtumo tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2011 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 1V-17

16 *punktas* – „Darbuotojas, gavęs ir įvertinęs šio Aprašo 14 punkte nurodytus visus dokumentus ir išvadas, SLD parengimo ir išdavimo procedūrų ir dokumentų sudėties atitiktį teisės aktų reikalavimams tikrina IS „Infostatyba“ pildydamas Statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo akta, [...]. Tarnybinę pagalbą (išvadą) dėl projekto atitikties TPD darbuotojui teikia Inspekcijos teritorijų planavimo valstybinės priežiūros specialistai. [...].“

8.3. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo reglamento, patvirtinto Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2011 m. kovo 31 d. įsakymu Nr. 1V-56 (Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2018 m. sausio 9 d. įsakymo Nr. 1V-2 redakcija) (toliau vadinama – Inspekcijos darbo reglamentas)

18 *punktas* – „Inspekcijos administracijos padalinių vadovai asmeniškai atsakingi už šiems administracijos padaliniais pavestų funkcijų vykdymą, darbo organizavimą, taip pat už Inspekcijos

viršininko ir viršininko pavaduotojų pavedimų vykdymą. Inspekcijos darbuotojai yra atsakingi už jiems pavestų užduočių (pavedimų) vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.“

Tyrimo išvados

9. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos išskiriant šias dalis:

9.1. dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinę priežiūrą;

9.2. dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos skundus (pranešimus).

Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinę priežiūrą

10. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijos), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7–8 punktuose, susijusius su Departamento pareigūnų veiksmais (neveikimu) vykdant statybos valstybinę priežiūrą, konstatuotina, jog Departamentas, gavęs Pareiškėjos skundus (pranešimus) dėl galimai neteisėtai išduoto SLD:

10.1. patikrino IS „Infostatyba“ bei Nekilnojamojo turto registro Centriniam duomenų banke sukauptus dokumentus bei duomenis (išrašas) ir nustatė, kad Savivaldybės administracija 2018 m. birželio 7 d. išdavė SLD, suteikiantį teisę įgyvendinti statinio projektą Žemės sklype (pažymos 5.2.1, 5.2.2 papunkčiai);

10.2. 2018 m. rugpjūčio 10 d. tarnybiniu pranešimu Nr. 4D-2117 kreipėsi tarnybinės pagalbos prašydamas išvados dėl projekto atitikties teritorijų planavimo dokumentams parengimo (specialisto išvada pateikta 2018 m. rugpjūčio 30 d.) (pažymos 5.2.3 papunktis);

10.3. 2018 m. rugsėjo 3 d. pateikė UAB „B“ vadovui 2018-09-03 privalomąjį nurodymą Nr. (23.29)-PN-1067 dėl dokumentų, susijusių su statybomis, pateikimo (pažymos 5.2.4 papunktis);

10.4. 2018 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-12339 kreipėsi į NŽT Skyrių prašydamas suteikti tarnybinę pagalbą (pažymos 5.2.5 papunktis). NŽT Skyrius atsakymą pateikė 2018 m. rugsėjo 28 d. raštu Nr. 49SJM-2134-(14.49.105) nurodant, jog Žemės sklypo nuomininkai į NŽT Skyrių su prašymais išduoti sutikimus statyti tvorą ties žemės sklypo riba bei įrengti automobilių stovėjimo aikštelę gretimame žemės sklype, <...> g., kurio patikėtinis yra NŽT, nesikreipė ir NŽT Skyrius tokių sutikimų nėra išdavęs (pažymos 6.3 punktas);

10.5. 2018 m. rugsėjo 19 d. ir 2019 m. vasario 5 d. atliko patikrinimus Žemės sklype. 2019 m. vasario 15 d. užregistravo statybos patikrinimo, nagrinėjant skundą, aktą Nr. BIPA-100-190215-00005 (pažymos 5.2.6 papunktis);

10.6. 2018 m. spalio 12 d. raštu Nr. (23.29)-2D-14424 Savivaldybės administracijai pateikė privalomąjį nurodymą Nr. (23.29)-PN-1275. Savivaldybės administracija 2018 m. lapkričio 6 d. raštu Nr. A51-95989/18(2.15.2.52-MP7) pateikė prašomus dokumentus (pažymos 5.3.2 papunktis);

10.7. 2019 m. sausio 8 d. raštu Nr. (23.17E)-2D-388 kreipėsi į NŽT Skyrių prašydamas suteikti tarnybinę pagalbą (pažymos 5.3.2 papunktis). Departamentas, negavęs atsakymo, 2019 m. vasario 6 d. raštu Nr. (23.17E)-2D-1765 pakartotinai kreipėsi į NŽT Skyrių (pažymos 5.3.3, 5.3.4 papunkčiai). NŽT Skyrius prašomą informaciją pateikė 2019 m. vasario 11 d. raštu Nr. 49SJM-362-

(14.49.105.), informuojant, jog „2018 m. sausio 17 d. sutikimas Nr. SUVA-6550-(8.53E) suteikia teisę laisvoje valstybinėje žemėje, kurioje nesuformuoti žemės sklypai, tiesti tik elektros (0,4 kV) inžinerinius tinklus, kitų sutikimų inžineriniams tinklams tiesti išduota nebuvo“ (pažymos 6.4 punktas);

10.8. 2019 m. vasario 13 d. IS „Infostatyba“ užregistravo statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011, kuriame konstatuota, kad SLD išduotas neteisėtai (pažymos 5.2.9 papunktis), ir 2019 m. vasario 15 d. kreiptasi į Departamento direktorių prašant spręsti kreipimosi į teismą dėl SLD pripažinimo negaliojančiu (pažymos 5.2.10 papunktis) klausimą. Departamento direktorius, nustatęs statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi (patikrinimo aktas Nr. SLD-100-190213-00011) neatitiktis (netikslumus) teisės akto reikalavimams, pavedė iki 2019 m. balandžio 5 d. patikslinti minėtą aktą (registruojant naują patikslintą SLD patikrinimo aktą) (pažymos 5.2.11 papunktis). Inspekcijos viršininko pavaduotojas 2019 m. gegužės 29 d. potvarkiu Nr. (1.19 E)-P1-25 panaikino 2019 m. vasario 13 d. IS „Infostatyba“ užregistruotą statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011 (pažymos 5.2.15 papunktis);

10.9. 2019 m. vasario 27 d. raštu Nr. (23.17E)-2D-2778 kreipėsi į NŽT Skyrių prašydamas suteikti tarnybinę pagalbą (pažymos 5.2.8 papunktis). NŽT Skyrius 2019 m. kovo 7 d. raštu Nr. 49SJN-663-(14.49.105.) pateikė atsakymą informuojant, kad NŽT Skyrius sutikimų statyti inžinerinius statinius žemės sklype (kadastro Nr. <...>) nėra išdavęs (pažymos 6.5 punktas);

10.10. Departamentas 2019 m. gegužės 17 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą Žemės sklype, kurio metu nustatyta, kad NŽT žemės naudojimo patikrinimo akte (2018-11-07 Nr. 49ŽN-624) nurodyta užtvara, buvusi įrengta Žemės sklypo vakarų ir šiaurės pusėje, yra patraukta iš žemės sklypo (kadastro Nr. <...>) (pažymos 5.2.13 papunktis);

10.11. Departamento pareigūnas 2019 m. gegužės 17 d. IS „Infostatyba“ užregistravo statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190517-00064, kuriame konstatuota, kad SLD išduotas neteisėtai, ir 2019 m. gegužės 20 d. kreipėsi į Departamento direktorių prašant inicijuoti kreipimąsi į teismą dėl SLD galiojimo panaikinimo. Departamento direktorius 2019 m. gegužės 23 d. sukūrė užduotį Departamento Teisės ir bendrųjų reikalų skyriui įrašydamas rezoliuciją: „Įvertinti pateiktą informaciją, parengti ieškinį teismui“ (pažymos 5.2.14 papunktis).

11. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, darytinos šios išvados:

11.1. Statybos įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad statybos valstybinė priežiūra atliekama Priežiūros įstatymo nustatyta tvarka (pažymos 7.1.2 papunktis). Statybos valstybinę priežiūrą, vadovaujantis Priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi (pažymos 7.2 punktas), atlieka Inspekcija. Pagal minėto straipsnio 2 dalies nuostatas, statybos valstybinė priežiūra apima: statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą ir kt. (pažymos 7.2 punktas). Planavimo sąlygų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi, išduotų prisijungimo sąlygų ar specialiųjų teisėtumo tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Inspekcijos viršininko 2011 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 1V-17, 16 punkte nustatyta, kad tarnybinę pagalbą (išvadą) dėl projekto atitikties TPD darbuotojui teikia Inspekcijos teritorijų planavimo valstybinės priežiūros specialistai (pažymos 8.2 punktas).

Departamentas gavęs Pareiškėjos skundus (pranešimus) dėl galimai neteisėtai išduoto SLD ėmėsi veiksmų pagal nustatytą kompetenciją, t. y. atliko patikrinimus, surašė aktus, teikė privalomuosius nurodymus (statytojui, Savivaldybės administracijai) bei kreipėsi dėl tarnybinės pagalbos (į NŽT Skyrių, į Departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros

skyrių) (pažymos 10.1–10.7, 10.9–10.10 punktai). Departamento direktorius, atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 17 d. IS „Infostatyba“ užregistruotą patikslintą statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190517-00064, kuriame konstatuota, kad SLD išduotas neteisėtai, 2019 m. gegužės 23 d. sukūrė užduotį Departamento Teisės ir bendrųjų reikalų skyriui įrašydamas rezoliuciją: „Įvertinti pateiktą informaciją, parengti ieškinį teismui“ (pažymos 10.11 punktas);

11.2. Inspekcijos darbo reglamento 18 punkte nustatyta, kad Inspekcijos administracijos padalinių vadovai asmeniškai atsakingi už šiems administracijos padaliniams pavestų funkcijų vykdymą, darbo organizavimą, taip pat už Inspekcijos viršininko ir viršininko pavaduotojų pavedimų vykdymą. Inspekcijos darbuotojai yra atsakingi už jiems pavestų užduočių (pavedimų) vykdymą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais (pažymos 8.3 punktas).

Departamento direktorius pavedė iki 2019 m. balandžio 5 d. patikslinti (registruojant naują patikslintą SLD patikrinimo aktą) SLD išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011 (pažymos 10.8 punktas). Departamento pareigūnas naują patikslintą SLD patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190517-00064 IS „Infostatyba“ užregistravo tik 2019 m. gegužės 17 d. (pažymos 10.11 punktas).

Taigi, Departamento pareigūnas, IS „Infostatyba“ registravęs naują patikslintą SLD patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190517-00064, pažeidė Inspekcijos darbo reglamento 18 punkto nuostatas, nustatančias, Inspekcijos darbuotojai yra atsakingi už jiems pavestų užduočių (pavedimų) vykdymą nustatytais terminais, nes Departamento direktoriaus pavedimas (užregistruoti naują patikslintą SLD patikrinimo aktą) laiku nebuvo įvykdytas. Pažymėtina ir tai, kad Departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vedėjas, pažeidžiant Inspekcijos darbo reglamento 18 punkto nuostatas, nustatančias, jog Inspekcijos administracijos padalinių vadovai asmeniškai atsakingi už Inspekcijos viršininko ir viršininko pavaduotojų pavedimų vykdymą, neužtikrino, kad Departamento direktoriaus pavedimas būtų įvykdytas laiku.

12. Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje reglamentuota, kad skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais (pažymos 7.3 punktas).

Atsižvelgiant į tai, jog Departamento direktorius priėmė sprendimą kreiptis į teismą dėl SLD panaikinimo, t. y. į tai, kad 2019 m. gegužės 23 d. Departamento Teisės ir bendrųjų reikalų skyriaus pareigūnams pavedė parengti ieškinį teismui (pažymos 11.1 punktas), skundo dalies dėl Departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinę priežiūrą tyrimas, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi, nutrauktinas.

***Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos
Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento
pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos skundus (pranešimus)***

13. Apibendrinus skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijos), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7–8 punktuose, susijusius su Departamento pareigūnų veiksmams (neveikimu) nagrinėjant Pareiškėjos skundus (pranešimus), konstatuotina:

13.1. Pareiškėja: 2018 m. liepos 20 d. skunde (pranešime) pateikė informaciją apie Žemės sklype galimai neteisėtai vykdomas statybas bei prašė apginti <...> gyventojų interesus (pažymos 5.1.1 papunktis); 2018 m. rugpjūčio 6 d. skunde nurodė, jog Departamentas neatsakė į 2018 m. liepos 3 d. skunde suformuluotus klausimus, todėl pakartotinai prašė „[...] išnagrinėti: 1. Statybą leidžiančių dokumentų teisėtumą; 2. statybos dalyvių veiksmų atitikties statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams teisėtumą; 3. Statybos vykdymo teisėtumą“ (pažymos 5.1.2 papunktis); 2018 m. spalio 9 d. skunde skundėsi, jog Žemės sklype prasidėjus statyboms buvo užtvartas

servitutinis kelias (pažymos 5.1.3 papunktis); 2018 m. spalio 17 d. skunde skundėsi Departamento pareigūnų veiksmais (neveikimu) galimai vilkinant spręsti klausimą dėl SLD panaikinimo (pažymos 5.1.4 papunktis);

13.2. Departamentas 2018 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. 2D-12339 (jame nurodyta, jog raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d. ir 2018 m. rugpjūčio 6 d. skundus) suteikė Pareiškėjai informaciją apie tai, kada, kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl galimai neteisėtai vykdomų statybų, nurodė, kada planuoja atlikti patikrinimą Žemės sklype, kreipėsi į NŽT Skyrių dėl tarnybinės pagalbos suteikimo bei NŽT Skyriaus prašė atsakyti į Pareiškėjos skunduose pateiktus klausimus.

Departamento 2018 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. 2D-12339 Pareiškėja taip pat buvo informuota, jog, vadovaujantis Taisyklių (galiojo nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2019 m. balandžio 15 d.) 36 punkto nuostatomis, asmenų skundai ir pranešimai išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje arba per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos užregistravimo Inspekcijoje (kai skundui ar pranešimui išnagrinėti reikia kreiptis į kitus subjektus dėl dokumentų ir informacijos gavimo) (pažymos 5.3.1 papunktis);

13.3. Departamentas 2018 m. spalio 12 d. rašte Nr. (23.29)-2D-14424 (jame nurodyta, jog raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d. ir 2018 m. rugpjūčio 6 d., 2018 m. rugsėjo 26 d. skundus) Pareiškėjai pranešė, kada bei kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl galimai neteisėtai vykdomų statybų, bei minėtu raštu kreipėsi į Savivaldybės administraciją dėl dokumentų pateikimo (pažymos 5.3.2 papunktis);

13.4. Departamentas 2019 m. sausio 8 d. raštu Nr. (23.5E)-2D-388 (jame nurodyta, jog raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d. ir 2018 m. rugpjūčio 6 d., 2018 m. spalio 9 d. ir 2018 m. spalio 17 d. skundus) Pareiškėjai suteikė informaciją apie tai, kada, kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti Pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl galimai neteisėtai vykdomų statybų, nurodė, kad „Baigia tikrinti SLD teisėtumą [...], kad SLD išduotas pažeidžiant teisės aktus“ bei kad prieš priimant sprendimą yra reikalinga NŽT Skyriaus tarnybinė pagalba, todėl minėtu raštu kreipėsi į NŽT Skyrių prašydamas atsakyti į suformuluotus klausimus (pažymos 5.3.1 papunktis);

13.5. Departamento 2019 m. vasario 6 d. raštu Nr. (23.17E)-2D-1765 (jame nurodyta, jog raštas parengtas atsakant į Pareiškėjos 2018 m. liepos 20 d. ir 2018 m. rugpjūčio 6 d., 2018 m. spalio 9 d. ir 2018 m. spalio 17 d. skundus) Pareiškėja informuota, kad Departamentas pakartotinai kreipėsi į NŽT Skyrių dėl informacijos, prašytos Departamento 2019 m. sausio 8 d. raštu Nr. (23.5E)-2D-388, pateikimo (pažymos 5.3.1 papunktis). NŽT prašomą informaciją pateikė 2019 m. vasario 11 d. raštu Nr. 49SJM-362-(14.49.105.) (pažymos 6.4 punktas);

13.6. Departamentas 2019 m. vasario 13 d. IS „Infostatyba“ užregistravo statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011, kuriame konstatuota, kad SLD išduotas neteisėtai (pažymos 5.2.9 papunktis);

13.7. Departamentas 2019 m. kovo 14 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-3496 Pareiškėjai pateikė informaciją apie tai, kada, kokių veiksmų ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti SLD išdavimo teisėtumą, pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis atsakė į Pareiškėjos keliamus klausimus dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, dėl atstumo nuo <...> iki naujai statomo statinio bei nurodė, kokius teisės aktus pažeidžiant buvo išduotas SLD, ir kt. (pažymos 5.3.3 papunktis);

13.8. Departamentas 2019 m. gegužės 23 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-7040 Pareiškėjai informavo apie tai, kad 2019 m. gegužės 20 d. yra kreiptasi į Departamento direktorių prašant inicijuoti kreipimąsi į teismą dėl SLD galiojimo panaikinimo (pažymos 5.3.4 papunktis), o 2019 m. gegužės 28 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-7206 Pareiškėjai suteikė informaciją dėl galimai neteisėtai aptvertos statybvietės (pažymos 5.3.5 papunktis).

14. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, darytinos šios išvados;

14.1. Statybos įstatymo 10 straipsnio 2 ir 5 dalyse reglamentuota, kad Inspekcijos pareigūnas, atlikdamas SLD teisėtumo patikrinimą, SLD dokumentą išdavusiam viešojo administravimo subjektui pateikia privalomąjį nurodymą pateikti visus su statybą leidžiančio dokumento išdavimu susijusius dokumentus ir, jeigu reikia, kreiptis į Statybos įstatyme nurodytas statinio projektą tikrinančias institucijas ir kitus subjektus (jų padalinius), pateikdamas privalomuosius nurodymus pateikti išvadas, ar statinio projekto sprendiniai atitinka teisės aktų reikalavimus (pažymos 7.1.1 papunktis).

Taigi, Departamentas, atlikdamas SLD teisėtumo patikrinimą, turi ne tik teisę, bet ir pareigą kreiptis į įvairias institucijas dėl dokumentų, reikalingų sprendimo priėmimui, pateikimo;

14.2. Departamentas nagrinėdamas Pareiškėjos skundus (pranešimus) nepažeidė Taisyklių (galiojo nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2019 m. balandžio 15 d.) 36 punkto nuostatų, reglamentavusių, jog asmenų skundai ir pranešimai išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje arba per 20 darbo dienų nuo visų privalomų pateikti dokumentų ir informacijos užregistravimo Inspekcijoje (kai skundai ar pranešimai išnagrinėti reikia kreiptis į kitus subjektus dėl dokumentų ir informacijos gavimo) (pažymos 8.1 punktas), nes:

14.2.1. Departamentas, kaip jau buvo rašyta šios pažymos 11.1 punkte, gavęs Pareiškėjos skundus (pranešimus) dėl galimai neteisėtai išduoto SLD, teikė privalomuosius nurodymus, kreipėsi dėl tarnybinės pagalbos, t. y. rinko Pareiškėjos skundų (pranešimų) nagrinėjimui bei sprendimo priėmimui (ar SLD išduotas teisėtai / neteisėtai) būtinus dokumentus. Pažymėtina, kad Departamentas raštu informuodavo Pareiškėją apie Departamento atliekamus veiksmus, t. y. Pareiškėjai pateikdavo raštų, kuriais Departamentas kreipdavosi dėl tarnybinės pagalbos ir (arba) teikdavo privalomuosius nurodymus, kopijas (pažymos 13.2–13.5 punktai);

14.2.2. Departamentas 2019 m. vasario 13 d. IS „Infostatyba“ užregistravo SLD išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą Nr. SLD-100-190213-00011, kuriame konstatavo, jog SLD išduotas neteisėtai (pažymos 13.6 punktas), ir 2019 m. kovo 14 d. raštu Nr. (23.2E)-2D-3496 Pareiškėją informavo apie veiksmus, kurių ėmėsi Departamentas, siekdamas įvertinti SLD išdavimo teisėtumą, pagrindžiant konkrečiomis teisės aktų nuostatomis atsakė į Pareiškėjos keliamus klausimus dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, dėl atstumo nuo <...> iki naujai statomo statinio bei nurodė, kokius teisės aktus pažeidžiant išduotas SLD, ir kt. (pažymos 13.7 punktas), t. y. Departamentas atsakymą Pareiškėjai pateikė per 20 darbo dienų nuo visų dokumentų gavimo ir užregistravimo Inspekcijoje dienos.

Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau išdėstyta, skundo dalis dėl Departamento pareigūnų veiksmų (neveikimu) nagrinėjant Pareiškėjos skundus (pranešimus) atmestina.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

15. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalies dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) vykdant statybos valstybinę priežiūrą tyrimą nutraukti.

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundo dalį dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento pareigūnų veiksmų (neveikimo) nagrinėjant Pareiškėjos skundus (pranešimus) atmesti.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininkui:

17.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus pavedimas *užregistruoti naują statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo, prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo terminų laikymosi patikrinimo aktą* nebuvo įvykdytas per nustatytą terminą, ir tuo buvo pažeistos Inspekcijos darbo reglamento 18 punkto nuostatos;

17.2. atkreipti dėmesį į tai, jog Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros skyriaus vedėjas neužtikrino, kad Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus pavedimas būtų įvykdytas laiku, ir tuo buvo pažeistos Inspekcijos darbo reglamento 18 punkto nuostatos;

17.3. imtis veiksmų, kad ateityje minėti pažeidimai nepasikartotų;

17.4. informuoti apie Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento direktoriaus 2019-05-23 užduoties, pateiktos Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento Teisės ir bendrųjų reikalų skyriui, įvykdymą.

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti **Pareiškėją ir Seimo kontrolierių** (Seimo kontrolieriui pateikti **informaciją pagrindžiančius dokumentus**).

Seimo kontrolierių Augustiną Normantą pavaduojanti
Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė